



## PRESSEMEDDELELSE

Nuuk, Narsaq, Aarhus og København, d. 25. april 2016

### Folkeafstemning om uran bør have følger for Kuannersuit/Kvanefjeld-projektet

Onsdag d. 27. april er en folkeafstemning om uranminedrift på dagsordenen i det grønlandske Landsting, Inatsisartut. For to og et halvt år siden blev uranforbuddet ophævet med kun én stemmes flertal. To beslutningsforslag bliver førstebehandlet: Ét fra Inuit Ataqatigiit (IA), der gør det muligt at bremse det enorme uranmineprojekt i Kuannersuit/Kvanefjeld uranmineprojekt få kilometer fra byen Narsaq i Sydgrønland, og ét fra Atassut, der ikke gør det. Et forslag om en folkeafstemning fra Partii Naleraq, der ligeledes kan stoppe Kuannersuit-uranmineprojektet, bliver førstebehandlet d. 12. maj [1].

*”Uranudvinding er så stort et spørgsmål i Grønland, hvor den har splittet befolkningen i to, at en folkeafstemning om genindførelse af uranforbuddet er en demokratisk nødvendighed”, udtaler Mikkel Myrup, formand for Avataq, Grønlands Natur & Miljøforening. ”Men hvis den skal være mere end spil for galleriet, må den have konsekvenser for Kuannersuit-projektet, som er det eneste uranmineprojekt på dagsordenen i den nærmeste fremtid. Projektets omfang gør, at det kun er rimeligt, at befolkningen spørges. Selvom uranet omtales som et biprodukt til udvindingen af sjældne jordarter, er det et faktum, at Kuannersuit foruden verdens største forekomst af thorium også indeholder verdens næststørste forekomst af uran”. [2]*

Nogle af hovedargumenterne mod en folkeafstemning er, at den vil udløse erstatning til ejeren af Kuannersuit, det australske mineselskab *Greenland Minerals and Energy Ltd (GMEL)*, hvis GMEL ikke får lov at udvinde uran, og gøre det sværere at finde udenlandske investorer til råstofsektoren i Grønland. Ingen af argumenterne holder stik: Mineselskabet har hele tiden måttet forvente, at der ville komme en folkeafstemning, eftersom en sådan efter ophævelsen af uran-nultolerancen er varslet af fire af de fem partier, der er repræsenteret i Inatsisartut [3]. Hertil kommer, at GMEL kun har en efterforsknings- og ikke en udvindingslicens, og et uranforbud ikke vil forhindre selskabet i at udvinde sjældne jordarter.

*”En folkeafstemning, der resulterer i en genindførelse af uranforbuddet, vil ikke forringe Grønlands internationale anseelse”, udtaler Erik Jensen fra NOAH’s Urangruppe. ”Tværtimod signalerer den, at Grønland er et retssamfund, der ikke er villig til at sælge ud af befolkningens sundhed, miljøet eller sin selvstændighed til ressourcestærke mineselskaber. Et forbud giver også god økonomisk mening, eftersom uranbrydning kommer på tværs af vigtige erhverv som fiskeri, fangst, landbrug og turisme. For nyligt udtalte en ekspert i uranminedrift endda, at udgifterne til oprydning efter uranminedrift i nogle lande har oversteget indtægterne”. [4]*

*”Når der forhåbentligt snart kommer en folkeafstemning om uranminedrift, er det vigtigt, at der afsættes tilstrækkelige midler til uafhængig oplysning om uranbrydningens sundhedsmæssige, sociale, økonomiske og miljømæssige konsekvenser”, udtaler Mariane Paviassen, forkvinde for Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq. ”I Narsaq, hvor de negative konsekvenser af mineprojektet slår stærkest igennem, er vi ikke blevet ordentligt informeret om de miljø- og sundhedsmæssige virkninger af Kuannersuit-mineprojektet og i de tre uraninformationsturnéer, Selvstyret har afholdt for at orientere befolkningen om uranbrydningen, er disse følger blevet bagatelliseret”.*

#### **For nærmere oplysninger, kontakt:**

Avataq ([www.avataq.gl](http://www.avataq.gl)): Mikkel Myrup, tlf.: +299 22 84 23, e-mail: [mikkelmyrup\(at\)post.com](mailto:mikkelmyrup(at)post.com)

Foreningen URANI NAAMIK/NEJ TIL URAN i Narsaq: Mariane Paviassen, tlf.: +299 25 01 69 e-mail: [uraninaamik\(at\)outlook.dk](mailto:uraninaamik(at)outlook.dk)

Nuup Kangerluata Ikinngutai /Nuuk Fjords Venner: Piitannguaq Tittussen, tlf.: +299 52 06 57, e-mail: [polt\(at\)greenet.gl](mailto:polt(at)greenet.gl)

Det Økologiske Råd ([www.ecocouncil.dk](http://www.ecocouncil.dk)): Christian Ege, tlf.: +45 33 18 19 33, (mob.) +45 28 58 06 98, e-mail: [christian\(at\)ecocouncil.dk](mailto:christian(at)ecocouncil.dk)

NOAH Friends of the Earth Denmark (<http://noah.dk/urangruppe/>): Erik Jensen, tlf.: +299 27 63 37, e-mail: [erik67jensen\(at\)icloud.com](mailto:erik67jensen(at)icloud.com) Niels Henrik Hooge, tlf.: +45 21 83 79 94, e-mail: [nielshenrikhooge\(at\)yahoo.dk](mailto:nielshenrikhooge(at)yahoo.dk) Palle Bendsen, tlf.: +45 30 13 76 95, e-mail: [pnb\(at\)yedun.net](mailto:pnb(at)yedun.net) og Falke Thue Mikailsen, tlf.: +45 27 12 11 65, e-mail: [inuiteskimo\(at\)hotmail.com](mailto:inuiteskimo(at)hotmail.com)

VedvarendeEnergi ([www.ve.dk](http://www.ve.dk)): Hans Pedersen, tlf.: +45 51 92 24 14, e-mail: [pedersen\(at\)ve.dk](mailto:pedersen(at)ve.dk)

#### **Noter:**

[1] IA's beslutningsforslag: <http://kortlink.dk/inatsisartut/m383>  
Atassuts beslutningsforslag: <http://kortlink.dk/inatsisartut/m384>  
Partii Naleraqs beslutningsforslag: <http://kortlink.dk/inatsisartut/m385>

[2] Kun forekomsten i den australske uranmine Olympic Dam er større. I denne forbindelse bør det bemærkes, at Ilimmaasaq-komplekset endnu ikke er færdigudforsket, og der kan være flere uranressourcer. Se: GMEL, Kvanefjeld Presentation, Greenland Day PDAC Toronto, March 3rd 2014, s. 4: [https://www.govmin.gl/images/stories/minerals/events/pdac\\_2014/Presentations/09\\_GMEL\\_PDAC\\_2014.pdf](https://www.govmin.gl/images/stories/minerals/events/pdac_2014/Presentations/09_GMEL_PDAC_2014.pdf)

[3] De fire partier er: Siumut, IA, Atassut og Partii Naleraq. For Siumuts vedkommende lovede den daværende landsstyreformand, Aleqa Hammond, i sin tiltrædelsestale i 2013, at der skulle afholdes en vejledende folkeafstemning i Sydgrønland om Kvanefjeld-projektet. Løftet blev gentaget i den sidste tale, hun holdt i Inatsisartut i 2014, dagen før der blev udskrevet nyvalg – et valg, som regeringen vandt. Se: Åbningstale, 13/9 2013, s. 22-24: <http://kortlink.dk/naalakkersuisut/k5v9> Åbningstale, 30/9 2014, s. 28-29: <http://kortlink.dk/naalakkersuisut/k5u9>

[4] Tidligere seniorforsker Gerhard Schmidt fra Öko-Institut gav for nyligt en præsentation ved en høring i Folketingets Grønlandsudvalg, hvoraf det fremgik, at Kuannersuit-projektet ikke lever op til miljøbestemmelserne i EU's Mineaffaldsdirektiv. Han påpegede endvidere, at oprydning efter uranminedrift i Tyskland har kostet skatteyderne ca. 60 milliarder kr., hvilket svarer til næsten 270 kr. pr. kg produceret uran. Det er mere end den nuværende markedspris for uran. Se: Gerhard Schmidt, Environmental and health impacts of uranium mining in Greenland, March 2016, s. 6: <http://noah.dk/wp-content/uploads/2016/03/Gerhard-Schmidt-presentation-2016-3-16.pdf>